Szalay László Pál

Nem csak látnivaló

A nyár a pihenést, az új élmények felfedezését, a fény és meleg begyűjtését kínálja. Telkibányára is sok évtizede azért érkeznek az emberek, hogy jókat egyenek, igyanak, túrázzanak, lubickoljanak, mindettől kicsattanó erőre kapjanak, úgyszólván megtáltosodjanak. A kikapcsolódásnak van egy olyan oldala, ami nem csupán a test kondíciójáról, formába hozásáról szól, hanem az elme és a lélek reintegrációját szolgálja. Ebben adnak segítséget azok a helyszínek és foglalkozások, amelyeket a helyi református közösség ajánl az itt nyaralóknak.

A település legősibb és minthogy a hegyen épült, építettsége miatt a legtávolabb ható épülete a Vártemplom. Az 1300-as évek elején épült meg az első változata. A történelem folyamán viszont sok viszontagságon esett át. A legtöbb kárt a templomnak és a településnek a huszita dúlás okozta, hiszen maga az Isten háza volt az elsődleges védelmi vonala. Az egykori erődítmény falainak csak a máig megszemlélhető huszita földsáncok állítanak mementót. A máig monumentális méretű gótikus templom nem csak egyedi kőszószékével, református templomban ritka díszített falaival, Kacsóh Pongrác hangszerével, védett denevérpopulációjával várja a látogatókat, hanem egy különleges bélyegkiállítással. A nyári időszakra dr. Kocsis Attila lelkipásztor bocsátotta a gyülekezet rendelkezésére az egyik kiállítását. Címe: Biblia a bélyegeken. 12 tablón felvonul az egész Szentírás. 99 ország bélyegei tekinthetőek meg, kezdve a Teremtés könyvétől egészen a Jelenések könyvéig.

A templom körül elhelyezkedő, máig működő temetőkert a településsel egyidős. Több mint 400 éves hagyományra tekint vissza az a különleges fejfatípus, amit gombfának neveznek. A reformáció kezdeteitől így különbözetették meg magukat a régi hit követőitől, az új hit mellett döntők. A református közösség teljesen rehabilitálta a temetőt. Az idegeneknek is biztonsággal bejárható és a fejfafaragó hagyomány mellett egyéb érdekességekkel is találkozhat a látogató. Így a bányakapitányok sirkertjével, a 48-as szabadságharc katonasírjával, korábbi lelkészek, tanítók végső nyughelyével. Bár készíttetett a gyülekezet nagyívű tervet a temető néprajzi értékeinek a bemutatására, ez támogatás hiányában még reményteljes álmát alussza. Viszont *„Templomdombi kalandozások”* címen elérhető egy olyan ismeretterjesztő feladatsor, amit már sok diákcsoport használt élvezettel.

A harmadik református helyszín a parókiaudvar, ahol őshonos gyümölcsöst telepítettek a hívek. Ez viszont nem csak egyszerűen gyümölcsös, hanem gyakorló és bemutató kert. A 2013-ban telepített alma-, körte-, cseresznye- és szilvafákat dédelgető kert, 2017-ben a NÖDIK által meghirdetett, országos *„Legszebb gyümölcsöskert"* pályázaton különdíjas lett. A kertben nem csak az ősi fafajtákkal, de teremtésvédelmi gondolatokkal is találkozhatnak az erre járók. A nyári hetekben a Magyar Máltai Szeretetszolgálat jóvoltából táboroztatott fiatalok önkénteskedtek a papkertben, ahol a fák gondozásával és a terület virágba borításával foglalkoztak. Ősszel skót delegáció érkezik majd a kert megtekintésére egy nemzetközi Twinning pályázat eredményeként, hogy ötleteket merítsenek. A következő évben hasonló célból innen is utaznak majd ki a szigetországba tapasztalatcserére.